I. évfolyam. Arad, 1886 Februárhó 15. Hetfő. 46-dik szám.

Szerkesztőség:
Főtér, Hermann-udvar I. emelet, a főlépcsőnél.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főtér, Hermann-udvar I. emelet, a külső folyosón.

Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám **5** kr. ünnep- és vasárnap utáni szám **3** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.

Arad, február 14.

A képviselőház némi vita után elfogadta szombaton az ujoneczozásról szóló törvényjavaslatot. Szóba jött különösen az ujoneczozásnál tapasztalható elsatnyulás, s a honvédelmi miniszter megigérte, hogy a baj orvoslási módjait tanulmányozni fogja.

Ugyanez ülésen felelt a pénzügyminiszter Justh Gyula interpellatiójára egy battonyai 1200 holdas birtokrész eladását illetőleg, s a többség a választ tudomásul vette.

A kiegyezési tárgyalások. Az osztrák pénzügyminiszternek a nyers-petroleum vámtételére vonatkozólag fennforgó differentia tárgyában a magyar kormányhoz intézett átirata ma elküldetett. Miután az osztrák kormány a magyar ellenjavaslatok visszautasításával ujabb propositiókat tesz, az osztrák miniszterek, eltérőleg azon korábbi tervüktől, hogy a fennforgó differentiákat levelezési uton intézzék el, a király ő felségének Budapesten tartózkodása ideje alatt, Budapestre szándékoznak utazni, és ez alkalommal a kiegyezési tárgyalásokat, ha lehetséges, ott befejezik.

A magyar bünvádi eljárásnak a miniszteri enquête határozatai alapján átdolgozott javaslata, az eredeti javaslattal szemben, a következő főbb módositásokat tartalmazza: Az I. javaslat szerint az elővizsgálat valamennyi büntettnél kötelező, a vétségeknél mellőzhető annyiban, a mennyiben ebben a biróság, az ügyész és a vádlott egyetért. A II. javaslatban az ilyetén facultativ elővizsgálat kiterjesztetik mindazon büntettekre, melyekben a büntetés az öt évig terjedhető fegyházat nem haladja tul. 2. Az obligatorius vádhatározat rendszerén a II. javaslatban annyiban történt módositás, hogy mig a I. javaslat szerint a vád alá helyezés kérdésében a vádlottnak minden korlátozás nélkül felebbezési joga van a kir. táblához, a II. javaslat a vádhatározat ellen csak annyiban enged felebbezést, a mennyiben a vádhatározattal kapcsolatban, vizsgálati fogság is elrendeltetett, illetőleg föntartatott. 3. A vád alá helyezési tárgyalás azon esetekre vonatkozólag, melyekben elővizsgálatnak van helye, változást nem szenvedett. 4. A vádirat benyujtása és a vád alá helyezési tárgyalás közti közbenső eljárás annyiban módosult, hogy a vádlottnak a vádirat elleni irásbeli beadványa elejtetett. 5. A biróság sem a eselekmény minősitése, sem a kiszabandó büntetés tekintetében nincs kötve a vádló inditványához. 6. A jogorvoslati rendszer a következőkben változott. A vizsgálati fogságban levő vádlott nem szállittatik a kir. tábla székhelyére. A kir. tábla jogositva van a vádlott előnyére megváltoztatni az első foku itélet ex actis, vagyis a nélkül, hogy kötelezve volna formaszerü uj főtárgyalást elrendelni. A legmélyebbre menő s a jogászközönségnek a jogorvoslati rendszer elleni ellenzését eloszlatni czélzó változtatás az, hogy a mennyiben a királyi tábla „arról győződik meg, hogy az elrendelendő főtárgyalásra fölötte sok vádlott vagy tanu idézendő meg, ugy hogy a főtárgyalásnak előreláthatólag hosszabb ideig való tartása miatt számos egyénre, lakhelyétől való távoltartása által, sulyosabb hátrány, az állami pénztárra pedig aránytalanul nagy költség hárul: a főtárgyalásnak az első fokban eljárt törvényszék székhelyén való megtartását rendelhetel; az erre vonatkozó további rendelkezések a birságok uj szervezetéről szóló törvénybe lesznek foglalandók."

Országgyülés.

A képviselőház ülése febr. 13-án.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesitése után jelenti, hogy Hieronymi Károly, Rohonczy Gedeon, Fenyvessy Ferencz és Horváth Gyula, mentelmi jogának párviadal vétsége miatt való felfüggesztésére vonatkozó s elintézetlenül visszakért iratok a háznak f. hó 8-án 2022. sz. a. hozott határozatok értelmében, az illető kir. ügyésznek elküldettek.

Bemutatja Csikmegye közönségének felterjesztését, melyben az 1848/49-iki csikmegyei honvédegyesület választmányának az elaggott és elszegényedett 1848-iki honvédeknek országos ellátásban való részesülésük iránt való kérvényét pártolja.

Szathmáry György jegyző: Jelenti, hogy az inditványkönyvben ujabb bejegyzés nincs. Az interpellációs könyvben a következő bejegyzés foglaltatik: Kajuch József az illetékegyenérték kirovása tárgyában a pénzügyminiszterhez.

Folytattatott a vallás- és közoktatási miniszterium költségvetésének tárgyalása.

Az egyetem orvoskarának létező főző, mosó és fertőztelenitő intézetnek gőzgéppel és a szükséges készülékekkel való felszerelésére előirányoztatik 25.000 frt.

Orbán Balázs felszólal az ellen, hogy a főző, mosó és fertőztelenitő gépezet és készletek beszerzésére a mult évre előirányzott 26.000 frtnyi összegen kivül most ismét 25 ezer frt irányoztatik elő. Hogy kétszeresébe kerüljön valami az előirányzott összegnek, azt rosszalja, mert ez mutatja, hogy kellő gond nélkül történnek az előirányzatok, különben azt hallotta, hogy a megrendelt gépek roszszaknak bizonyultak és ujra kellett a gépeket megrendelni.

Berzeviczy Albert miniszteri tanácsos megjegyzi, hogy a több költség onnan származott, mert az intézet működése az egyetemi kórodák összes szükségleteire kiterjesztetett és ujabb szerkezetü gépek megrendelése vált szükségessé. Igaz, hogy a megrendelt gépeken hiányok észleltettek, de ezek javitásának költségeit az illető czég viselte.

A ház az előirányzott összeget elfogadta.

A központi igazgatás fedezeténél

Orbán Balázs felszólal az ellen, hogy a számvevőség költségei részben az alapitványokból és a tanitók nyugdijalapjából fedeztetnek.

Trefort Agoston miniszter megjegyzi, hogy a személyzet elégtelen volt és a liquidáczió fennakadt. Nem lát abban anomáliát, hogy az emlitett alapok résztvesznek a költségekben, mert az alapitványok ügyével van a számvevőség legnagyobb részben elfoglalva és a tanitói nyugdijalaphoz az állam tekintélyes összeggel járul.

A ház az előirányzott összeget elfogadta.

Ezzel a vallás- és közoktatási budget részletes tárgyalása befejeztetett. Trefort Agoston a jobboldal éljenzése között hagyja el a termet. Tárgyalás alá vétetett az 1886-ik évi ujonez- és póttartaleki jutalékok megajánlásáról szóló törvényjavaslat

Münich Aurél előadó ajánlja a törvényjavaslat elfogadását.

Fehérváry Géza b. honvédelmi miniszter ismételt felszólalása után a vitában részt vettek Thaly, Haviár Dániel, Tischler Vincze, Ősanády Sándor stb.

A ház nagy többsége elfogadta a javaslatot általánosságban és részleteiben.

A kérvények tárgyalása után következett Szápáry Gyula gróf pénzügyminiszter válasza Justh Gyula képviselő inditványára.

Szápáry Gyula gróf pénzügyminiszter: T. ház! Justh Gyula képviselő ur interpellátiót intézett hozzám a battonyai határban levő egyik állambirtok eladása tárgyában.

Azt kérdi tőlem a képviselő ur, hogy a törvényhozás jóváhagyásának mellőzésével szándékozik-e a pénzügyminiszter az állambirtokokat eladni? Erre azt jegyzem meg, hogy sem eddig nem tettem, sem ezután tenni nem szándékozom, állambirtokot a törvényhozás hozzájárulása nélkül eladni. (Helyeslés jobbfelől.) A kérdés csak az, hogy e jóváhagyás előlegesen vagy utólag kéressék-e ki.

Én, t. ház, teljes készséggel elismerem, hogy az utólagos jóváhagyás kérése, az árverésen kivüli eladás csakis kivételes körülmények közt és pedig kivételesen történhetik. A kérdés csak az, hogy az esetben, melyről szó van, — s melyről a háznak módja lesz, ha perfect lesz az ügy, nyilatkoznia — a rendes eljárástól való eltérés indokolt-e vagy sem? És erről szándékozom már előre is nyilatkozni. (Halljuk!)

A kivételes eljárást egy általános szükség indokolja és pedig az, hogy, a mint méltóztatnak tudni, 1885-ben jelentékenyen csökkent az állambirtokok eladása, ugy, hogy mig az előző években tiz millió folyt be e czimen, 1885-ben, mint már volt szerencsém előadni, és a legközelebbi kezelési kimutatásból is látható, csak öt milliót vettünk be birtokeladásból és pedig részben azon körülménynél fogva, hogy a vételkedv a kedvezőtlenebb közgazdasági viszonyok folytán csökkent; de részben azért is, mert azon vidékeken, a hol ilyen állami birtokok nagy része eladásra volt kitűzve es az eladások nagyrészt történtek, az illetők a szükségelt telkeket már megszerezték és ott államjószágokat többé nem vesznek.

A jelentkező baj orvoslására, hacsak azt nem akartam, hogy az eddigi eredménynél is hátrább maradjon az eladás, két mód között kellett választani.

Az egyik az vala, hogy azon jószágoktól és vidékektől, a hol az eladás ki volt jelölve, eltekintve, az eladást más vidékeken kisértsem meg. (Helyeslés jobbfelől.) A második pedig az, hogy az állami birtokok olcsóbb eladásával érjem el. Ez utóbbi módot nem akartam választani, mert ez a kincstárra sokkal hátrányosabb lett volna (Helyeslés jobbfelől), és igy a második módhoz fordultam, mely az államkincstár károsulása nélkül volt keresztülvihető. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

A birtoknak, melyről szó van, s a melynek bérleti jövedelme holdanként részben 11, részben 12 frt volt, becsértéke 254 frtban állapittatott meg, a mi a jelenlegi viszonyok közt és az eddigi vételárak szerint nem mondható alacsonynak. (Ugy van! jobbfelől.)

E jószágért holdankent 295 frt vételár ajánltatott, mi jóval nagyobb, mint a becsérték. Ez oly kedvező ajánlat, hogy ezzel szemben az eladást az árlejtés kizárásával koczáztatni, felfogásom szerint, a kincstárra nézve esetleg hátrányos lett volna. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Beismerem, t. ház, hogy az államkincstárnak az eladásnál nemcsak az az érdeke, hogy minél magasabb ár éressék el, hanem hogy más egyéb körülményeket is figyelembe kell venni. (Halljuk! Halljuk!) Ezért tudomást szereztem arról, hogy olyan-e a birtok, a mely alkalmas a telepitésre s hogy a közel fekvő községeknek nincs-e szükségük e birtokra saját területek kiegészitése végett, s arról győződtem meg, hogy e két eset egyike sem forog fenn.

De ezenkivül figyelemben részesitettem ugy az államkincstár bérlőinek érdekeit, mint a kincstár által a bérlőkkel szemben elvállalt kötelezettségeket. Én e tekintetben a méltányosság lehető határáig elmentem. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Ez az oka annak, hogy ez az ügy mindez ideig nincs befejezve. Mihelyt pedig ez a kérdés el lesz döntve, a törvényhozás utólagos jóváhagyását, miután előlegesen nem történhetett, fogom kikérni. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Minthogy ekkép a kérdés a t. ház elé fog kerülni, módjában lesz a törvényhozásnak a részletek alapján itéletet hozni a fölött, hogy történt-e hiba, vagy előnyös-e ezen eladás az államkincstárra nézve. (Élénk tetszés jobbfelől.)

Ezt kivántam t. ház most megjegyezni s kérem, hogy válaszomat tudomásul venni méltóztassék. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Justh Gyula szerint az a főkérdés, hogy helyeselhető-e az, hogy a pénzügyminiszter olyan birtokot adatott el, amely eladatásra nem volt kijelölve. Az ilyen birtokot mindenesetre csakis árverés utján lehetett volna eladni. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Hogy az emlitett ár igen magas, mint a miniszter mondá, az kérdéses, miután nyilvános árverés nem volt, tehát nem tudható, hogy nem kaptak-e volna még nagyobb árt? A miniszter eljárását veszedelmes praecedensnek tartja, s ezért a választ tudomásul nem veszi.

A ház többsége a választ tudomásul vette.

Kajuch József a következő interpellatiót intézi a pénzügyminiszterhez: Tekintve, hogy az illetékegyenérték az 1881. XXVI. t. cz. 52. §-a szerint évi tartozásképrovatik ki;

tekintve, hogy az illetékkiszabási hivatalok az előbbi földadó-kataszter alapján megállapitott illeték egyenértékét az uj földadókataszter eredményéhez képest ki nem igazitották:

tekintve, hogy a pénzügyigazgatóságok az ez iránt beadott folyamodványokat a tiz évi időközre hivatkozással elutasitják és

tekintve végre, hogy a pénzügyminiszter ur ezen eljárást a képviselőház pénzügyi bizottságában 1884. év novemberhó 18-án törvényellenesnek jelentette ki.

Tisztelettel kérdem a pénzügyminiszter urat:

Van-e tudomása arról, hogy az illető földbirtokok illetékegyenértéke még most is a régi földadó-kataszter alapján történt kirovás szerint hajtatik be?

Hajlandó-e a t. pénzügyminiszter ur intézkedni, hogy ezen illetékegyenérték 1884-től kezdve az uj földadó-kataszter szerint kigazittassék és az eddigi tulfizetések a jövőre betudassanak, illetőleg a kincstár érdeke ellenkező esetekben is megóvassék.

Az interpellatió kiadatik a pénzügyminiszternek.

Elnök az ülést bezárja s a következő ülést délelőtt 10 órára tüzi ki, a mikor föl fog olvastatni a ma elfogadott törvényjavaslat s tárgyaltatni fog folytatólag a budget, nevezetesen a honvédelmi miniszterium költségvetése.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

Szabályrendelet

a közmunka-ügy és a törvényhatósági utak kezelése tárgyában.

(Folytatás.)

IV. FEJEZET.

A közmunkaváltság kezelése.

18 §. A közmunkaváltságpénzek, valamint a megyének utföntartásra szánt egyéb jövedelmei „útalap" czimen a megyei főpénztárban kezeltetnek.

A főpénztárnál azonban a közmunkaváltságpénzek nyilvántartása csak sommáson, vagyis községenként kimutatva vezettetik, — mig az egyénenkénti nyilvántartás, a kezeik közt levő kivetési lajstrom alapján, a községek által vezettetik, és a beszedés és behajtás is a községek feladatát képezi.

19 §. A közmunkaváltság az év első napján, vagyis januárhó 1-én esedékes s két részletben és pedig az első és harmadik évnegyed közepéig, vagyis február- és augusztushó 15-éig fizetendő be.

Ezen időpontokon tul a közmunkaváltságpénzek végrehajtás utján hajtatnak be.

A behajtás közadók módjára a községi elöljárók által eszközöltetik.

20. §. A községi elöljárok a befizetett vagy behajtott közmunkaváltságpénzeket havonkint és pedig minden megelőző hóról a következő hó 5-ig, vagyis a mennyiben az összeg 50 frtot tulhaladná, hacsak közben is egyenesen a megyei főpénztárba s illetőleg, miután a fennálló szabályokhoz képest, a megyéhez érkező minden pénzt és pénzes levelet az alispán vesz át, a megye alispánjához terjesztetik be, s a pénzküldemény felől egyidejüleg a járás szolgabirójához is jelentést tesznek.

A járás szolgabirája, ki a közmunkaváltságtartozásokat községenként szintén nyilvántartja, — rendelkezésére eső adatok alapján felügyel, hogy az elöljárók a beszedés és behajtás iránt fönálló kötelességüknek pontosan eleget tegyenek.

21. §. Behajthatlanság esetében a közmunkaváltság leiratik, s illetve, a mennyiben lehetséges, természetbeni közmunkára átváltoztatik.

Miután azonban, mint a fogyatékok (haláleset, elköltözés s az igavonó elhullása, eladása stb utján), ugy növedékek is (beköltözések, igavonó vásárlása stb. utján) fordulhatnak elő évközben: ebből kijelentetik, hogy leiratás csak az esetben foghat helyet, ha a veszendővé vált közmunka- vagy váltságpénz a növedékek igénybevételével sem pótolható.

A fogyatékok és növedékek ekkénti kölcsönös kiegyenlitése a községi elöljárók feladatában áll; s a mennyiben kiegyenlités nem történhetnék, — a leiratás iránti előterjesztést megtenni szintén az ő kötelességüket képezi.

A leiratás iránti előterjesztések a járási szolgabiró utján s mindenkor csak a második felévi részlet fizetési időpontja vagyis augusztushó 15-ke után teendők meg, s tüzetesen kimutatandó, hogy a behajthatlanság mikor s mely okból állott be, hogy továbbá kiegyenlitésül igénybe vehető növedékek nincsenek-e, s hogy végre átváltoztatás esetében a leirandó váltságösszeg helyett az illető közmunkaköteles, mint igavonóval vagy házzal biró egyén, vagy mint lakó veendő-e fel?

A közmunka az esedékességi időpontban (t. i. jan. hó 1-én.) teljesithető volt, azaz a közmunkaköteles egyén elhalálozása, avagy az igavonó eladása vagy elhullása stb. évközben következett be, — leiratás a közmunkaváltságra nézve csak fizetésképtelenség esetében történhetik, vagyis igény a leiratásra csak az esetben forog fönn, ha a teljesithetlenség az összeirás után ugyan, de még a közmunka-év kezdete (jan. elseje) előtt állott be.

22. §. A leiratások és átváltoztatások engedélyezése a közigazgatasi bizottság hatáskörébe utaltatik, s ennélfogva az ily irányu előterjesztések a közigazgatási bizottsághoz intézendők.

(Folytatása következik.)

Külföld.

A londoni zavargások. London, febr. 13. Childers belügyminiszter bizottság kiküldését rendelte el, mely vizsgálat tárgyává tegye a mult héti zavargások eredetét és természetét, valamint a rendőrség ez alkalommal tanusitott megatartását. A bizottságban Childers fog elnökölni. — A lordmayor kezdeményezése következtében a londoni keresetnélkül munkások javára gyüjtést inditottak, melynek eredménye tegnap estig 20.000 font sterling volt. Leicesterből tegnap esti 11 óráról érkeztek az utolsó hirek, melyek tudatják, hogy a rendőrségnek, miután elegendő segitséget kapott, a zavargókat katonai segély nélkül sikerült szétszórnia. 27 elfogatás történt. — A munkaadók a munkásoknak némely engedményeket tettek és azt inditványozták, hogy más vitás pontok választott biróság elé terjesztessenek. — Ujabban ismét az a hir kering, hogy a kormány elállott attól a szándékától, hogy pörbe fogja a socialisták vezetőit, kik hétfőn lázitó beszédeket tartottak. — Leicesterből azt jelentik, hogy a zavargás egész este tartott. A rendőrség a szomszéd városokból segitséget kapott, a helyzet azonban annyira komoly, hogy a hatóság elhatározta, hogy katonaságot kér.

Consistorium. Róma, febr. 13. Hir szerint a consistorium csak januárban fog megtartatni. A pápai tanácsok többsége elégtelennek tartja azon engedményeket, melyeket Bismarck hg. német birodalmi cancellár az egyházi törvényeket illetőleg tett.

Pétervárról jelentik, hogy a minisztertanács elvetette a lengyel alattvalók örökösödési jogának korlátozásáról szóló törvényjavaslatot.

Varsóból jelentik, hogy Orosz-Lengyelország főkormányzója, Gurkó tábornok, az orosz kormánynak a varsói földhitelintézet felosztását és az uj orosz nemesi bank fiókjává való változtatását ajánlotta. A nemesi bank összevásárolná a lengyelek birtokait s azokra oroszokat telepitene. Az orosz orthodox egyház mellett füzött nagy propaganda miatt, mint a „Ruszkij Vjesztnik" jelenti, utóbbi időben sok lutheranus a kurlandi Dondangen, Kolken, Irben, Tingern, Ervalen, Sasmaken, Talsen, Nurmtufen, Strasden és Postenden helységekből az orosz orthodox hitre tért át.

A porosz egyházi törvényjavaslatot a bibornokok egy bizottsága febr. 11-én tárgyalás alá vette.

Legujabb posta.

— **A szerb-bolgár fegyverszünet.** Belgrád, febr. 13. A béketárgyalás az alakiságokon és bevező czikken nem haladt tul. A meghatalmazottak megegyezésre jutottak, hogy a bukaresti levelezőket naponkint értesiteni fogják mindazokról, a mik közlésre vannak szánva, különben pedig a tanácskozást a nyilvánosság kizárásával fogják folytatni. A szerb milicia első korosztálya már bevonult. Mijatovics Madjid pasával való összejövetelei alkalmával megtudta, hogy Madjid pasának egy porta nevében kidolgozott tökéletes békeszerződési tervezet van birtokában. — Annál nagyobb megütközést keltett azon Bukarestből érkezett hir, hogy a porta Madjid pasától ezen szerződéstervezetet előzetes jóváhagyás végett bekivánta, mi által a béketárgyalások mindenesetre több napi megszakitást fognak szenvedni. Itteni mérvadó körökben azt vélik, hogy Madjid pasa vissza fog hivatni s helyébe a porta más meghatalmazottat küld ki.

— **Porosz képviselőház.** Berlin, febr. 13. A képviselőház 314 szavazattal Köllert választotta elnökké. 27 szavazólap üres volt. Köller köszönettel elfogadta a megválasztatást. Első alelnökké Heeremann választatott 218 szavazattal 4 ellenében, melyek különböző személyekre estek. 118 szavazólap üres volt. Második alelnökké 277 szavazattal Benda választatott meg. 32 szavazólap üres volt. A megválasztatást mindkét alelnök köszönettel elfogadta.

— **Varsóban** számos római katholikus papnál házkutatást eszközöltek. Több papot, a kik nem orosz állampolgárok, felszólitottak, hogy haladéktalanul távozzanak az orosz területről. A Lublinban előfordult utolsó verekedések alkalmával elfogott parasztok közül a legnagyobb részt szabadon bocsátották. Hir szerint az összes kath. papokat ki fogják utasitani a congressusi Lengyelországból.

— **A spanyol köztársaságiak.** Madrid febr. 13. Madrid egyik külvárosában töltényraktárt fedeztek föl, minek következtében néhány elfogatás történt. — A tegnap este tartott köztársasági bankettek nem voltak oly nagy számmal, mint a mult évben. A rend sehol sem zavartatott meg.

— **A német nyelv Ausztriában.** Prága, febr. 12. Most már bizonyos, hogy a német nyelvnek állami nyelvvé kimondásáról szóló inditvány a birod. tanácsban bizottsághoz fog utasittatni. A „Politik" szerint a bizottság az inditványt mellőzni fogja s aztán a nyelvtörvény dolgában egy tervezetet dolgozik ki. A „Narodni Liszti" szerint a kormánypárt erősen foglalkozik a birodalmi alaptörvény 19 szakaszának külön törvény utján leendő végrehajtásával, hogy az állami nyelv kisértete valahára eltünjék.

NAPTÁR.

Febr. 15. Hétfő. Róm. kath. Faustin. — Prot Faustin. — Görög-orosz (febr. 3.) Simeon, Anna. — Nap kél 7 ó. 9 p., nyugszik 5 ó. 20 p.

Febr. 19. Aradmegye törvényhatósági bizottságának rendkivüli közgyülése d. e. 9 órakor.

Febr. 20. Az arad-csanádi vasut rendkivüli alakuló közgyülése d. e. 10 órakor saját helyiségében.

Febr. 20. A tanitók piknikje a Krispin-féle teremben.

Febr. 21. Az első aradi halász-betegsegélyző-egylet álarczos bálja a Zemplényi-szálló nagytermében.

Febr. 21. Az aradi takarék- és segélyegylet évi rendes közgyülése d. u. 3 órakor, a városháza földszinti kistermében.

Február 27. A várban állomásozó altisztek tombolával egybekötött jótékonyczéllu táncvigalma a Zemplényi-szálló nagytermében.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Fényes ebéd** volt tegnap Metianu János román püspök ur ő méltóságánál. Az ebéden részt vettek: Tabajdy Károly főispán, Ormós Péter alispán, kir. tanácsos, Salacz Gyula polgármester, kir. tanácsos, Fábián László, kir. törvényszéki elnök, Végh Aurél kincstári igazgató, kir. tanácsos, Bones Döme kir. közjegyző, kir. tanácsos, báró Bánhidy Albert központi szolgabiró, Urbányi János főkapitány, Weisz Károly kir. államügyész, Vannai János árvaszéki elnök, Varjassy József ügyvéd, Hász Sándor ügyvédi kamarai elnök, Tagányi István ügyvéd, Otrubay Károly aradi kir. járásbiró, Pekár Károly magyar államvasuti üzletvezető, Böhm Lajos vasuti állomásfőnök, Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Löcs Rezső kir. adófelügyelő, Joneszku Lázár megyei főügyész, Goldis János protosyncel, főgymnasiumi tanár, Popovits Desseanu János szentszéki ügyész és Hindy Árpád szerkesztő. A pecsenye után Metianu püspök ur mondotta az első felköszöntőt vendégeire, s különösen Tabajdy főispán ur ő méltóságára. Nyomban erre Tabajdy főispán ur köszöntötte fel a püspök urat, mint házigazdát. Ezek után a felköszöntők hosszu sora indult meg, s az ebéd, melyen mindvégig kedélyes és élénk hangulat uralkodott, késő estig tartott, mert még kávé után is sok nagyérdekü felköszöntőt, s illetve beszédet hallottunk. A felszólalások némelyike visszhangja volt a közelebbről lefolyt nemzetiségi vitának, s fel kell jegyeznünk, hogy sok megnyugtató és hazafias nyilatkozat elmondására nyujtott alkalmat a püspök ur vendégszeretete. Ismételve szólott a főispán ur is, s Aradmegye és város közönségét különösen érdekelheti, hogy a főispán ur közelebbről Budapesten időzvén, a miniszterelnök ur megemlitette előtte, hogy csak a hirlapokból értesült az aradmegyei főispánságban várható változásokról. A társaság ezt élénk éljenzéssel vette tudomásul. Továbbá megnyugtató nyilatkozatokat hallottunk a magyar államvasutak aradi üzletvezetőségének itt maradását illetőleg is.

— **Az aradi polgári lövész-egylet** közgyülése tegnap délelőtt ment végbe a kereskedelmi és iparkamara helyiségében. Elnök

Kövér Gábor a gyülést megnyitván, indítványozza, hogy Dallos Elek elhunyta felett az egylet jegyzőkönyvileg fejezze ki részvétét, és örökítse meg valamiképen emlékét. Jelenti ezután, hogy 1884-ben az egyletnek 4 tiszteletbeli, 11 örökös és 315 rendes tagja volt. 1885-ben 5 tiszteletbeli, 13 örökös és 330 rendes tagja volt: a tagok száma tehát gyarapodott. A városligeti tánczterem bérbeadása- és a liget elzárásából befolyt 400 frt. Az egylet mult évi összes bevételei 4863 frt 28 krt tesznek ki: kiadás 4613 frt: maradvány 250 frt. Az elmult év folyamán egy kellemetlen incidens is merült fel, a mennyiben a nyugtákkal kiküldött szolga egy izben 50, máskor 25 frtot sikkasztott. Ez oly módon pótoltatott, hogy az uj szolga fizetése mindaddig kevesebb lesz, míg a temetbbi összeg meg nincs téritve. Mután most már csak 13 forint hiány van, a közgyülés ezt leiratni rendelte, és az uj szolgának a rendes fizetés folyósittatik. Több tag 10 részvényt bocsátott vissza az egylet rendelkezésére, a miért nekik ezennel köszönet szavaztatik. Ifj. Bettelheim Vilmos megtagadta a könyvek aláirását, mert az ellenőr a nyugtákat nem irta alá. Az ő scrupulusai folytán egy hosszu vita indult meg, mely a pénzkezelés eddigi rendszerének megváltoztatását czélozta. Az eredmény az lőn, hogy az eddigi rendszer maradt meg. Nagy Kálmán egyleti pénztárnokunk a felmentvény megadatott. Uj tagok választása következett: rendes tagokul egyhangulag beválasztattak: Ajtay Károly, Polláck Gyula, Wild János, Retschneider Vilmos és Patay Gusztáv soborsini erdész. — Ezután elnök felolvassa az ujonnan készitett házszabályokat: rövid vita után elfogadtattak, és elhatároztatott, hogy azok az alapszabályokkal együtt kinyomattatnak. — Bejelenti ezután elnök, hogy a kik az egyletbe lépni akarnak, irják azt alá. Az iv Mülek Lajosnál tétetik le, a ki beiratkozni akar, nála jelentkezzék. A dévai lövész-egyletnek a küldött báljegyekért 10 frt utalványoztatik. Választás következett ezután. Lövészmesterré egyhangulag Nikolics Péter, s az ő helyébe választmányi taggá szintén egyhangulag Müller Gyula választatott meg. A jegyzőkönyv hitelesitésére Péterffy Antal, Reicher Ferenez és Steiner Jakab választattak meg. Több tárgy nem lévén elnök a gyülést berekeszti.

— **A kurticsi olvasóegylet** által f. hó 20-án tartandó zártkörü táncvigalomra a rendezőség ernyedetlen buzgósággal oda működik, hogy azt minél fényesebbé és kellemesebbé tegye. E táncvigalom iránti élénk érdeklődés a rendezőséget a legkiterjedtebb intézkedésekre inditotta, s igy a vidéki vendégek kényelmes elszállásolása, s a vasuton érkezők fogadása- és beszállitásáról is gondoskodva van.

— **A szomszéd-megyékből. Békésmegyei hirek.** Szarvason Bagi János cseléd fölakasztotta magát s meghalt. A felboncolás rajta megejtetvén, öngyilkosság állapittatott meg, mit ő a katonai besoroztatástól való félelmében követett el magán. — Öcsödön ifj. Böszörményi Sándort f. hó 11-én koresmában agyonverték. Annyit a szarvasi járásbiróság már kinyomozott, hogy a tettesek 10-en voltak s már mindannyian kézre is kerültek. — Gyomán második gyógytár felállitatása végett folyamodtak, de a belügyminiszterium arra nem adott engedélyt. — Eljegyzés. Szarvason Lengyel István ottani kereskedő eljegyezte Leszich Irma kisasszonyt, Leszich Dániel boesld. szarvasi tanitó leányát. — Járvány B.-Gyulán, mint onnan irják, a roncsoló torokfob a gyermekcsecsemő közt ugyancsak szedi áldozatait. — Hamisitott okmányokkal kéregetett Csabán egy magát Soos Józsefnek nevezett egyén, ki állitólag tüzvész által elpusztult Nagy-Disznód község tüzkárosultjai javára csalta ki a jószivűek garasait. Kitünt, hogy a nevezett községben tüz sem volt, és hogy a kéregetőkönyv hamisitott. Az ipse eddig 200 frt készpénzt, nagy mennyiségü lisztet és buzát csalt ki, mit természetesen saját czéljaira el is használt. — A szarvasi casino márcz. 6-án saját helyiségeiben táncmulatságot rendez. — **Temesmegyei hirek.** A temesmegyei államvasutak kezelési és fönntartási költségeire a közmunka- és közlekedésügyi miniszter 135,800 frtot utalványozott ki az ottani kir. adóhivatalnál. — A temesvári szingyámolitó egylet, mint halljuk, f. hó 18-án rendkivüli közgyülést tart, melyen a magyar színészet államlositásával szorosan összefüggő fontos kérdések fognak tárgyaltatni.

Hazánk és a főváros.

— **A magyar nyelv sikeres tanitásáért** Postmegye közönsége minden évben bizonyos összeget szokott kiosztani a buzgóbb megyebeli tanitók közt, a statusok pénztárából. Ez összeg eddig 300 frt volt, melyet a megye közönsége a folyó évre 400 frtra emelt fel s ezt a belügyminiszter is helybenhagyta.

— **Körözött tolvaj és sikkasztó.** Hirsch Vilmos csomai szül. 34—36 éves péksegéd, ki legutóbb Mihai János kávésnál pincér volt, gazdája kárára egy 1132 frtos takarékpénztári könyvecskét ellopott s mielőtt az eset följelentetett volna, a tőkét és 26 frt 94 kr kamatot az első hazai takarékpénztárból ki is vette. Hirsch Vilmos magas, nyulánk termetü, beteges ember; fekete kis bajuszszal és kecskeszakállal, fekete göndör hajjal és fekete szemekkel; ruházata uras. Hirscht, kinek nyomozása minden irányban folyik, a beérkezett adatok szerint f. hó 12-én még Budán látták.

— **A magyar nyelv ügye Brassómegyében.** Brassómegye közig. bizottságának legutóbbi ülésén Koós Ferencz tanfelügyelő jelentést tett a népoktatás állásáról. A jelentés szerint a megye összes tanitói hiven felelnek meg kötelességeiknek, a mit csak a csernátfalusi oláh felekezeti iskola egyik tanitójáról nem mondhat, a ki ellen a szükséges lépések már is megtétettek.

— **Az időjárásról** a következő hivatalos heti jelentése a budapesti központi időjelző állomásnak: Európában a közelebb mult héten, mintán a Dél-Olaszország körül volt nedvesebb és melegebb depresszió, a hét elején Magyarországon keresztül nagyrészben elvonult, a szárazabb és hidegebb nagy légnyomás Oroszország felől jöve. Közép-Európára mindinkább kiterjeszkedett. Az időjárási tényezők jelen állásában a jövő hétre többnyire csendes, napos, szárazabb, helyenként ködös: éjjel gyengén fagyos időt várhatni. Kevés csapadék csak szórványosan, inkább a hét közép táján lesz.

A nagy világ.

— **Hogyan lehetne röpülni?** Ezzel a nevezetes kérdéssel a legrégibb időtől fogva foglalkoznak az emberek, de sehogy sem tudnak a nyitjára akadni. Most Bécsben egy Wechmar Ernő báró nevü ur könyvet irt róla, s abban azt fejtegeti, hogy ha az ember bizonyos czélszerü mozgásokba belegyakorolná magát, rögtön tudna röpülni. Szerinte, amint uszásközben nem érezzük a testi sulynak nyomását, azonképen a röpülésnél is csak az a fődolog, hogy helyesen válogassuk meg a a test sulypontját. Uszni kell tudni a levegőben, ép ugy, mint a vizben. Ehez az uszáshoz azonban segédeszközök is kellenek: egy röpülőgép tudniillik, s ilyet a báró készitett is és szabadalmaztatott. Egyszerü szerkezet lehet az egész, mert csak egy röpülő-köpenyből, kormányrudbol és holmi apró segédeszközökből áll.

— **Hajótörés.** New-Yorkból távirják mai kelet alatt: A „Kraljevica" osztrák bárka Marseilleből jövet New-Yersey mellett a tengerparton teljes hajótörést szenvedett, mely alkalommal tizenegy személy, köztük a segitségül érkezett mentőcsolnak legénységéből 3 ember vizbefult. A hajó személyzetéből a kapitányt és 5 embert megmentették.

— **Negyedmillió német csavargó.** Magyarországban tipikus alak a német vándorló-legény, Németországban még tipikusabb lehet, mert több van, s egyes vidéknek egész veszedelmévé növik ki magukat sokaságuk és az enyém es tied fogalmak közt való különbség fogyatékos ismerete miatt. Németországban 200,000-re megy a számuk, ez azonban aligha helyes szám, mert csavargásért és kolduláért évenkint átlag 250,000 embert itélnek el Németországban.

— **Megelevenedett regények.** Rendkivül érdekes és eredeti álarczos bál volt Londonban az utóbbi napokban Dickens születése napjának 74-ik évfordulóján. A mulatságot London művészei és művésznői rendezték a szabadkőmüvesek nagy csarnokában. Minden latogató Dickens valamelyik regényalakját elevenitette meg a kosztümjével.

Irodalom és müvészet.

— **„A magyar gazda hitele"**, ily czimü mü jelent meg ma, szerzője dr. Schmidt József. A müvet a magyar gazdasági egyesület 2000 forint dijjal jutalmazta, mint pályamüvet. Szerzőnek neve előnyösen ismert a gazdasági irodalomban, és a müvet a pályázat alkalmával a birálók igen méltánylólag ismertették.

— **Három franczia regény** magyar forditása jelent meg Singer és Wolfner kiadásában, mint az „Egyetemes regénytár" vállalata. Köztük van a „Fleuron Eliz" is. Ohnet György e szép regénye, mely a „Budapesti Hirlap"-ban látott napvilágot. Ennek ezuttal az első kötete jelent meg. Megkaptuk továbbá Feuillet Oktávnak „A halott" czimü egy kötetes regényet s Boisgobey „A kék fátyol" regényének második kötetet. Egy kötet ára 50 kr.

SZINHÁZ.

— **„A falu rossza" századik előadása a népszinházban.** Tóth Ede korán elhunyt költőnk legjelesebb alkotása, népszinmü-irodalmunk e remeke, ma került szinre századszor a népszinházban. Az előadás bizonyos ünnepélyességgel folyt le. A népszinház nézőtere szorongásig megtelt közönséggel, mely az előadást élénk figyelemmel és érdeklődéssel nézte végig. A diszletek teljesen ujak voltak.

— **Uj csillag** tünt fel ismét a müvészet egén. Velencében ragyogtatta először müvészetét, melynek hire most bejárja egész Olaszországot. Neve Mertaura Torricelli, s hegedüjátéka általános csodálkozást kelt. A fiatal müvésznő legközelebb körutra indul Ausztriában és Németországban.

Arad városi szinház.

Folyó szám 137. Évadbérlet. 113. szám.

Hétfő, 1886. évi februárhó 15-én:

A kis szórakozott.

Vigjáték 3 felvonásban. Irták: Barrière és Gondinet Franczióból forditotta: Paulay Ede.

SZEMÉLYEK:

Champonet, párisi polgár	— — —	Molnár Antal.
Celeste, Champonet neje	— — —	Kreczányiné.
Cecile, Champonet hugá	— — —	Kükemezey V.
Grimoine	— — —	Szabó Antal.
Elmire, Grimoine neje	— — —	Siposné.
Jules Carpiguel	— — —	Somló Sándor.
Don Stephano Ruy Gomar	— —	Tiszay Dezső.
Olympia, varrónő	— — —	Závodszky T.
Le Trottin, varrónő	— — —	Völgyi Katalin.
Joseph, Justine, Champonet cselédei	— —	Sertőzy Etelka.
	— —	Kádas Imre.

Kezdete 7 órakor.

TÖRVÉNYSZEKI CSARNOK.

— **A gyermekgyilkossággal** vádolt Galla Matild bünügyében Sélley Sándor bpesti kir. alügyész azt inditványozta, hogy ez iratok véleményadás végett az orsz. közegészségi tanácshoz terjesztessenek fel, mert a boncoló orvosok nem állapithatták meg, vajjon a csecsemő természetes halállal halt-e meg, vagy az által, hogy anyja fejszével fejét vágta le, és mert a beérkezett orvos-szakértői vélemény arra sem ád határozott választ, vajjon a vád lott tettét beszámitható, vagy beszámithatlan állapotban követte el.

— **A postasikkasztással** vádolt Bartus Márton ügyében Benke bpesti vizsgálóbiró befejezte a vizsgálatot s az iratokat inditványtétel végett Sélley Sándor dr. kir. alügyészhez terjesztette be.

— **A kérvénygyártó** Tartarus György ügyében a bpesti törvényszék Szilva birót bizta meg a vizsgálat vezetésével. Tartarus makacsul tagadja a vádat.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az első aradi takarékpénztár rendkivüli közgyülése.** Kristyóry Zsigmond igazgató megnyitja a közgyülést és konstatálja: hogy 46 részvényes 128 részvényt tévén le az alapszabályok értelmében, a közgyülés határozatképes. A jegyzőkönyv hitelesitésére Kneffel Károlyt és Lukácsy Lajost kéri föl. A szavazatszedő bizottságra dr. Schuster Illés elnöklete alatt Müller Károly és Varjassy József lettek megválasztva. — Ezután Lukácsy Miklós vezértitkár előterjeszti az igazgatóság jelentését, mely szerint a felügyelő bizottság kiegészitése vált szükségessé. Megválasztandó pedig egy rendes és egy póttag két évi időtartamra. A jelentés tudomásul vétetvén, a szavazás elrendeltetett; a melynek eredménye szerint megválasztatott: rendes tagnak Hanu Alajos, póttagnak: Schöpkes Ede. — Ezzel a gyülés berekesztetett.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, febr. 13. Az üzlet változatlan. Magy. uraságí öreg nehéz 37—39, fiatal nehéz 40—41.50, közép 40—41 forint, könnyü 39—40 forint, közönséges szedett nehéz 37—38 frt, közép 35—36 frt könnyü 35—— frt.— Romániai átmeneti bakonyi nehéz ——— frt, átmeneti közép 35—36.— frt, átmeneti könnyü 35—36— frt, eredeti nehéz 36.—38 frt, átmeneti közép —.— frt. — Szerbiai nehéz 38—39 frt, közép 37—38 frt, könnyü 35—37 frt. — Hizó egy éves élősulyban 26—28.50 frt, hizó két éves makkos élősulyban 4 százalék —.—.— frt, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4 százalék levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4 százalékos levonással —.—.— forint. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmenetelek adattak át, vevőn- s páronkint 3 aranyban vám fejében megtéritettnek.

Felelős szerkesztő: **Hindy Árpád.**

Pályázati hirdetmény.

A katonai orvosi tiszti ar jelöltjei számára 300 és 500 frttal a rendszeresitett többrendbeli dijmentes alapitványi hely betöltéséről.

Az orvosi tudományok azon rendes hallgatóinak, a kik kötelezik magukat, hogy a gyógyászat összes ágaira nézve nyerendő egyetemi tudori fok elérése után, védkötelezettségükön kivül, a cs. és kir. közös hadseregben még 6 évig tényleg szolgálandnak: az alább elősorolt feltételek mellett 300 és 500 frt állami ösztöndij adományoztatik.

Az alsóbb osztályzatu ösztöndij elvileg a negyedik évfolyambeli hallgatóknak, a felsőbb osztályzatu pedig az ötödik évfolyambeli-, avagy a végzett növendékeknek adományoztatik.

Egy vagy több szigorlatot jó eredménynyel kiállott orvoskari növendékek — hasonló feltételek mellett — előnyben részesittetnek.

Az oly jelöltek, kik már 300 frtot élveznek, ha már az ötödik évfolyamban vannak, avagy az orvosi tudományok hallgatását befejezvén, legalább az első szigorlatot jó eredménynyel kiállották — ösztöndijuknak 500 frtra való felemeléséért a közös hadügyminiszterhez esetről-esetre folyamodhatnak.

Az orvosi tudományok ötödik évi folyamának bevégzése után jelöltek az adományozott ösztöndijat — tekintet nélkül arra, vajjon a tudori fokot elérték-e, vagy sem — még 14 hónapon át élvezhetik.

Azon jelölteknél, a kik a tudori fokot már előbb érték el, az ösztöndij élvezete fölavatfatásuk hónapjával megszünik, és azok továbbra az alább megjelölt magasabb illetékek élvezetébe lépnek.

Azon katonaorvosi ösztöndijas jelöltek, kik az egy évi önkénytesi tettleges szolgálatuk alatt, katonaorvosi minőségben való alkalmaztathatóságukra nézve, hivatottságuk és érdemesültségük jelét nem adták — a tudori rang elnyerése után, gyakorlati próbáltatás czéljából, valamely helyőrségi kórházba rendeltetnek és alkalmazásuk sikeres volta esetében hivatásszerü főorvosokká nevezteknek ki.

Az ily jelöltek a gyakorlati kipróbáltatás ideje alatt az illeték-szabályzat első részének 19. §-ban előirt illetéket élvezik, — főorvossá történt kineveztetésük után pedig az egyébként rendszeresitett illetményekben részesülnek, de ezek közül azok, kik a tartalékban még sem mint fő-, sem mint segédorvosok nem müködtek, rendes illetményeiken felül egyenruházati átalányul 120 forintot kapnak.

Az ösztöndijasok az egy évi önkénytesi szolgálatot csak saját költségükön teljesithetik, hacsak e szolgálatuknak a tudori fok elérése utáni időre leendő elhalasztását nem kérik.

Azon jelöltek, kik az egy évi önkénytesi szolgálatot államköltségen teljesitik, és amennyiben ösztöndijat nyernének — ebbeli szolgálatukat továbbra csak saját költségükön folytathatják.

Az ösztöndij elnyeréséért a cs. kir közös hadügyminiszter urhoz intézett és sajátkezüleg irandó folyamodvány az illetékes dekanatus utján nyujtandó be.

A kérelem indokai gyanánt igazolandó:

1. Az osztrák vagy magyar állami polgárjog (honossági levéllel, esetleg katonaigazolványi könyvecskével);
2. még tul nem haladt 25. életévet (keresztvagy születési levéllel), az állitási kötelezettségnek eleget tevése; (esetleg katonaigazolványi könyvvel;)
3. nőtlen állapot. Ez utóbbi feltétel hatálya az ösztöndij élvezetének egész idejére vagy mindaddigra kiterjed, mig az illető jelöltek hivatásszerü főorvosi alkalmaztatást nem nyernek;
4. feddhetlen előélet;
5. hadi szolgálatra való testi alkalmasság valamely cs. és kir. s tettleges szolgálatban álló katonai törzsorvos által kiállitott bélyegtelen orvosi bizonyitványnyal;
6. a rendes hallgatóként végzett orvosi tanulmányok és a letett vizsgák;
7. az évi tényleges szolgálat teljesitésére nézve kötelező nyilatkozat kiállitása, (egyuttal itt közlött minta szerint kiállitva).

Ezen igazolandókon kivül az érettségi bizonyitvány melléklendő.

Az ekként felszerelt folyamodványok legkésőbb f. évi deczemberhó 20-ig az illetékes dekanatushoz nyujtandók be.

Kötelező nyilatkozat.

50 kros bélyeg

Azon esetre, ha katonai orvosi ösztöndijban részesülnék, kötelezem magamat, hogy a gyógyászat összes ágaiból általam nyerendő tudori fok elérését a katonai hatóságnak azonnal bejelentem; továbbá, hogy hivatásszerü főorvossá történendő kineveztetésem napjától kezdve rendes hadkötelezettségemen kivül, a cs. és kir. közös hadseregben még 6 esztendőn át tettleg szolgálandok; azon esetre pedig, ha ezen kötelezettségemet nem teljesiteném, vagy a tudományokban való elégtelen előmenetel, esetleg rosz erkölcsi magaviselet következtében az ösztöndijat elveszteném, a hadsereg részéről reám forditott összes költségeket a katonai javadalomnak megtéritendem.

Kelt . . . . . .

Aláirás.

(a sajátkezü aláirás közhatóságilag vagy közjegyzőileg hitelesitendő: — és ha a pályázó kiskoru (nem önjogu) volna, az apa, esetleg a gyám beleegyezési nyilatkozata is melléklendő);

közhirré tétetik azzal, hogy a nagyméltóságu m. kir. honvédelmi miniszterium 3319/XIV. 8. sz. a. kelt rendelete szerint a pályázati kérvények a már lejárt pályázati határidő után is benyujthatók és tekintetbe fognak vétetni

Arad, 1886. február 9.

A városi tanács.

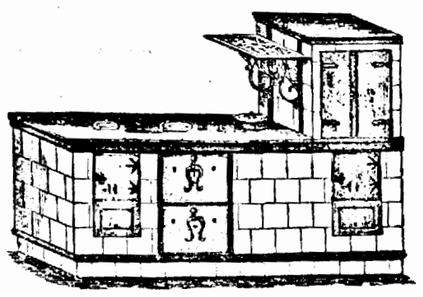

STORK KÁROLY,
épitészeti és műlakatos,
ARADON, ÖZ-UTCZA 23. szám.

Elvállal mindennemü
HID- es ÉPITÉSZETI VASMUNKÁKAT
valamint vasból kerti sir-rácsozatokat és sirkereszteket tervszerinti készitésre a legjutányosabb árak mellett.
ARADON a LEGNAGYOBB RAKTÁR TAKARÉKTŰZHELYEKBEN.
Egyátalában minden e szakmába vágó czikkek legkitünöbb minőségben s legolcsóbb árak melle készittetnek.
Tudomására adom a t. üzlettárs felcimnek, miszerint saját készitményü
PRÉSELT VASLEVELEKET ÉS ROSSETTÁKAT
melyeket eddig külföldről nagy nehezséggel és drágán szereztek be, nálam a legjobb minőségben gyri árn alul kaphajók.

29—13*

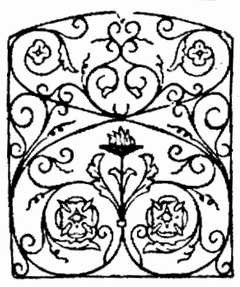
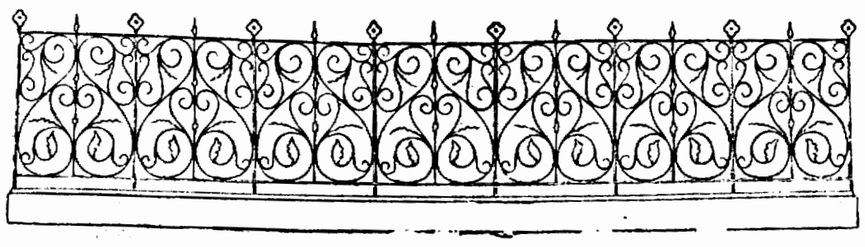

Nyomatja és kiadja a „Széchenyi irodalmi intézet" Aradon.